

09.02.23

9-А-Б клас

Всесвітня історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Ліквідація кріпацтва та реформи 1860-1870 років

Мета: характеризувати економічний розвиток Наддніпрянщини в середині XIX ст.; селянську реформу 1861 р.; визначити, у чому полягала необхідність проведення реформ адміністративно-політичного управління в Російській імперії, з'ясувати суть та значення проведених перетворень; розвивати в учнів уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки під час аналізу історичних подій, працювати з історичними джерелами, зіставляти різні погляди з однієї проблеми, висловлювати власну точку зору, аналізувати матеріал, робити висновки, сприяти патріотичному та правовому вихованню учнів

Перегляньте відео: https://youtu.be/yEnADwk_kSI

Опрацюйте опорний конспект:

Основні дати та події: (запишіть)

19 лютого 1861 р. Ліквідація кріпосного права в Російській імперії

1864 р. Судова, земська і шкільна реформи

1870 р. Міська реформа

1865 р. Реформа в галузі цензури

1874 р. Перехід до загальної військової повинності

Селянська реформа стала першою серед реформ 1860- 1870-х рр.

Основні документи, що визначали її, — імператорський «Маніфест 19 лютого 1861 р.» про відміну кріпосного права і «Положення про селян, які виходили із кріпосної залежності». На українських землях селянська реформа стосувалася долі 5,3 млн осіб.

Основним наслідком реформи було отримання селянами особистої свободи й певних громадянських прав. Водночас зберігалась економічна залежність селян від поміщиків.

У чому полягали суперечності нового правового статусу селян? Чому вони виникли?

До викупу земель селяни вважалися тимчасово зобов'язаними. За отриману землю селяни, як і раніше, зобов'язувалися виконувати панщину чи платити оброк. Після викупу селяни ставали власниками. Розміри наділів встановлювалися для кожної місцевості окремо, наприклад, на Півдні норма наділу становила від 3 до 6,5 десятини, а на Лівобережжі — 2,7-4,5 десятини.

“Плюси” та “мінуси” селянської реформи 19 лютого 1861 року.

Позитивні риси

селянської реформи:

- Удосконалення форм землеволодіння.
- Особисте звільнення селян і перетворення їх на верству власників.
- Формування товарно – грошових відносин у сільському господарстві.
- Впровадження нових досягнень агротехніки й тваринництва.
- Поглиблення спеціалізації регіонів.
- Поява вільної робочої сили, що стимулювало фабрично – заводське виробництво.

Негативні риси

селянської реформи:

- Збереглись феодальні пережитки у вигляді поміщицького землеволодіння.
- Масові міграції українських селян в пошуках вільних земель.
- Селяни не отримали землю у повну власність.
- Зберігалось малоземелля селян.
- Залишались “тимчасово зобов’язані” відносини до 1881 року.

АДМІНІСТРАТИВНІ РЕФОРМИ 60-70-Х РОКІВ 19 СТОЛІТТЯ В РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ

ФІНАНСОВА РЕФОРМА 1862 Р.

Було сформовано Міністерство фінансів. Встановлено гласність бюджету – розпис державних прибутків та видатків почали публікувати у пресі

ВІЙСЬКОВА РЕФОРМА (1862 - 1874)

Усю територію Росії поділено на 10 військових округів. Українські губернії увійшли до складу трьох округів. У кожній губернії та повіті створювалося місцеве військове управління, яке займалося системою підготовки резерву та введенням закону про військову повинність. Військова повинність стала загальною. Тривалість служби скорочувалася з 25 до 6 років в піхоті і 9 на флоті; вводилися права звільнення від неї. Проводилася модернізація армії

СУДОВА РЕФОРМА 1864 РІК

Було запроваджено буржуазне судочинство, що відбувалося за участю сторін, вершилося присяжними засідателями, яких вибирали із заможних верств населення. Створювалися окружні суди, які становили першу судову інстанцію. Вироки могли бути оскаржені в судових палатах, яких в Україні було три – Київська, Харківська, Одеська. Касаційні функції виконував сенат, дрібні справи розглядалися мировими судьями, які обиралися на трьорічний строк земськими і міськими гласними

Домашнє завдання: прочитати пар. 21. Письмово дайте відповідь на запитання «Яку роль відіграли реформи 1860-1870 років?»

Повторити тему «Надніпрянина у системі міжнародних відносин»

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com